

GUJARAT UNIVERSITY

NEP: 2020 અભ્યાસક્રમ

BA/B.COM SEM -3

VAC-237: INDIAN KNOWLEDGE SYSTEM -ભારતીય જ્ઞાન પદ્ધતિ (IKS)

QUESTION BANK

**THE QUESTION BANK SHOULD BE CONSIDERED AS THE
REFERENCE BY THE STUDENTS.**

**Suggested End Semester Examination Pattern for NEP-2020
(Suggested Question Paper format for 2 credit course theory)**

Time: 1:00 Hours

Total Marks: 25

પ્રશ્નપત્રમાટખૂં (કુલ ગુણ = ૨૫ માર્ક્સ)

Q-1 (a) (Unit 1)----- (10/07/06/05 MARKS)
Q-1 (b) (Unit 1)----- (0/03/04/05 MARKS)

OR

(a) (Unit 1)----- (10/07/06/05 MARKS)
(b) (Unit 1)----- (0/03/04/05 MARKS)

Q-2 (a) (Unit 2)----- (10/07/06/05 MARKS)
Q-2 (b) (Unit 2)----- (0/03/04/05 MARKS)

OR

(a) (Unit 2)----- (10/07/06/05 MARKS)
(b) (Unit 2)----- (0/03/04/05 MARKS)

Q-3* Attempt any Five out of Six. (05 MARKS)

***MCQ/Short questions (One or Two line answer)/Fill in the blanks/True or False etc. (Three questions from each unit)**

QUESTION BANK

SECTION-A

1. Explain the concept of the Indian Knowledge System and discuss in detail the unique aspects of the Indian Knowledge System. (10 Marks)

JAIN INSTITUTE OF COMMERCE
[PARTNER IN CMA JOURNEY]
[NO.1 CMA COACHING INSTITUTE OF AHMEDABAD]

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીની સમજ આપીને ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીના મહત્વના પાસાઓ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (10 Marks)

2. Explain the art of preserving knowledge in the Indian Knowledge System and discuss in detail the scripts and languages used in the Indian Knowledge System. (10 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં જ્ઞાનને સાચવવાની કળા વિશે સમજાવીને ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં લિપિ અને ભાષા વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (10 Marks)

3. Explain the preservation of manuscripts in the Indian Knowledge System and discuss in detail where the famous repositories of manuscripts are located. (10 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં હસ્તપ્રતોની જગતવણી સમજાવીને પુખ્યાત હસ્તપ્રતોનો ભંડાર કર્યાં કર્યાં આવેલો છે તેની સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (10 Marks)

4. Explain the contribution of the Indian Knowledge System to textile technology and discuss in detail its contribution to agricultural technology. (10 Marks)

ટેક્સટાઇલ ટેકનોલોજીમાં ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીનું યોગદાન સમજાવીને ફુલ ટેકનોલોજીમાં ભારતી જ્ઞાન પ્રણાલીનું યોગદાન સવિસ્તાર સમજાવો. (10 Marks)

5. Explain the Shruti and Smriti traditions in the Indian Knowledge System. (5 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં શ્રુતિ અને સ્મૃતિ પરંપરા સમજાવો. (5 Marks)

6. Write a note on the methods to study shashtra in the Indian Knowledge System. (5 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં શાસ્ક્રોનો અભ્યાસ કરવાની પદ્ધતિઓ વિશે નોંધ લાખો. (5 Marks)

7. Explain the unique aspects of the Indian Knowledge System Idea Vs. Ideaology. (5 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીના અનન્ય પાસાઓનો વિચાર Vs. વિચારધારાની સમજ આપો. (5 Marks)

8. Give an overview of the importance of the Sanskrit language in the Indian Knowledge System. (5 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં સંસ્કૃત ભાષાના મહત્વ અંગે ચિતાર આપો. (5 Marks)

9. Explain Manuscriptology : An Art of Preserving Knowledge in Indian Knowledge System. (10 Marks)

હસ્તપ્રતશાસ્ત્ર : ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં જ્ઞાનને સાચવવાની કળા સમજાવો. (10 Marks)

10. Give definition of Dharma, Sanatan, Moksha, Karma, IKS. (5 Marks)

વ્યાખ્યા આપો : ધર્મ, સનાતન, મોક્ષ, કર્મ, IKS. (5 Marks)

11. Write short note on: Manuscripts (5Marks)

દ્રોગનોથ લખો : હસ્તપ્રત (5 Marks)

SECTION-B

1. Explain the various yoga postures (asanas) and discuss in detail the practice of pranayama.

યોગના વિવિધ આસનો વિશે સમજ આપીને પ્રાણાયામનો અભ્યાસ શું રહેલો છે. તેના વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (10 Marks)

2. Explain in brief the concept of the Indic economy as described in the Indian Knowledge System. (10 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં ભારતીય અર્થવ્યવસ્થા વિશે જે ખ્યાલ આપેલો છે તેને મુદ્દાસર સમજાવો. (10 Marks)

3. Explain in detail the techniques of forest management and water management in Indian Knowledge System. (10 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીમાં જંગલ સંચાલનની તથા જળ સંચાલનની તકનીકો સવિસ્તાર સમજાવો. (10 Marks)

4. Explain the administrative structure of ancient India and discuss in detail its Nitishashtra (law and orders) system. (10 Marks)

પ્રાચીન ભારતનું વહીવટી માળખું કેવું હતું તેના વિશે સમજ આપીને પ્રાચીન ભારતના કાયદા અને વ્યવસ્થા વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. (10 Marks)

5. Explain the concept of Indic Administration. (5 Marks)

પ્રાચીન ભારતમાં વહીવટનો ખ્યાલ સમજાવો. (5 Marks)

6. Provide information about famous performance artists. (5 Marks)

પરફોર્મન્સ આર્ટના પ્રખ્યાત કલાકારો વિશે માહિતી આપો. (5 Marks)

7. Discuss the contribution of the Indian Knowledge System to science and technology. (5 Marks)

વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીમાં ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીનું યોગદાન ચર્ચો. (5 Marks)

8. Explain 'Forest Management' during the Indian Knowledge System period. (5 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલીના સમયમાં જંગલ સંચાલન જણાવો. (5 Marks)

9. Briefly discuss: Trade & Commerce in IKS (5 Marks)

JAIN INSTITUTE OF COMMERCE
[PARTNER IN CMA JOURNEY]
[NO.1 CMA COACHING INSTITUTE OF AHMEDABAD]

સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચી કરો: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં વેપાર અને વાણિજ્ય (5 Marks)

10. Briefly discuss: Textile Technology & Astronomy in IKS (5 Marks)

સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચી કરો: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં ટેક્સટાઇલ તકનીક અને ખગોળજ્ઞાસ્ક (5 Marks)

11. Briefly discuss local art and traditions related to your area. (5 Marks)

તમારા વિસ્તાર સાથે જોડાયેલા સ્થાનિક કલા અને પરંપરાઓ અંગે સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચી કરો. (5 Marks)

12. What is Indic Knowledge System ? Discuss its core components in detail. (10 Marks)

ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા શું છે? તેના મુખ્ય ઘટકોનું વિગતવાર વર્ણન કરો. (10 Marks)

13. Discuss in detail the types of performing arts with special reference to its process. (10 Marks)

પરફોર્મિંગ આર્ટ્સના પ્રકારો અને તેમની પ્રક્રિયા અંગે વિગતવાર ચર્ચી કરો. (10 Marks)

SECTION-C

Each MCQ carries 1 mark.

(1) Which of the following is not a major spiritual or philosophical tradition that originated in the Indian subcontinent?

નીચેમાંથી કઈ ભારતીય ઉપખંડ માંથી ઉદ્ભવેલી મુખ્ય આધ્યાત્મિક અથવા દાર્શનિક પરંપરા નથી?

- (A) Hinduism – હિન્દુ ધર્મ
- (B) Christianity – ઇસ્ટી ધર્મ
- (C) Buddhism – બૌધ્ધ ધર્મ
- (D) Jainism – જૈન ધર્મ

(2) Which epics are included in Indian literature?

ભારતીય સાહિત્યમાં કયા મહાકાવ્યોનો સમાવેશ થાય છે?

- (A) Mahabharata and Ramayana – મહાભારત અને રામાયણ
- (B) Iliad and Odyssey – ઈલિયાડ અને ઓડિસી